

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Timofti Vladimir

Judecători –Țurcan Anatolie, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Grobari Anatol, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Grobari Anatol xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2017 – 20.02.2018;

Instanța de apel: 17.09.2019 – 20.11.2019.;

Instanța de recurs: 27.01.2020 – 22.09.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 februarie 2018, a fost încetat procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Grobari Anatol xxxxx, de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, în legătură cu retragerea plângerii de către partea vătămată Natalia Burduja.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că inculpatul Grobari Anatol la 01 octombrie 2017, aproximativ la ora 10:00, acționând cu intenție directă, având scopul violării domiciliului, fără permisiunea și consimțământul proprietarului a pătruns ilegal în domiciliul lui Burduja Natalia, situat în xxxxx, după care la cererile insistente a proprietarei imobilului, precum și a fiului acesteia, Burduja Alexandru, care locuiește acolo legal, de a părăsi domiciliul, Grobari Anatol categoric a refuzat, încălcând astfel dreptul părții vătămate Burduja Natalia la inviolabilitatea domiciliului.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Grobari Anatol a comis violarea de

domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, infracțiune prevăzută de art.179 alin.(1) Codul penal.

2.1 *Partea vătămată, Natalia Burduja în ședința de judecată a înaintat cerere scrisă și a solicitat încetarea examinării cauzei reieșind din faptul că-și retrage plângerea înaintată față de inculpatul Grobari Anatol Boris și careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta nu are.*

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, inculpatul Grobari Anatol a declarat apel în termen, prin care solicită casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că, partea vătămată, sora - Natalia Burduja, la prima ședință în cadrul căreia a putut să o vadă, din 06.02.2018, pe neașteptate a cerut instanței retragerea cererii sale, astfel el, ca parte în proces, nu a mai avut posibilitatea să-și exercite funcția de apărare prin probele – fișierele nominalizate, în baza egalității în drepturi și a principiului contradictorialității, conform conceptului de prezumție a nevinovăției.

A menționat că, odată cu retragerea cererii de către sora Natalia Burduja, prima instanța nu a avut posibilitate să-și întemeieze sentința pe probele care ar fi fost cercetate în ședință de judecată, conform exigenței art.384 alin.(4) din Cod de procedură penală deoarece nu a mai avut loc cercetarea vreunei probe în ședință de judecată, dar nici nu a fost posibil de constatat în cadrul ședinței lipsa în dosar a unor probe-cheie, cum erau cele din fișierele "VideoclipOOOr" și "71001M01".

A cunoscut că, lipsește în dosar fișierele "Videocli0009" și "71001 MOI" la data primirii copiei sentinței nr.12-1-73 841 -03112017; nr.1-1724/17 (20.02.2018), deoarece în textul sentinței nu găsisse nici măcar aluzie la fișierele/probele menționate, astfel cauza fiind "soluționată" de Judecătoria Buiucani completamente unilateral și tendențios, cu includerea în textul sentinței a unor grave erori de fapt și de drept, adoptându-se hotărârea ilegală de a nu fi achitat pe deplin.

Anume lipsa în dosar a probelor nominalizate și respectiv, neexaminarea lor a avut ca efect adoptarea de către prima instanța a unei sentințe, în textul căreia s-au strecurat grave erori în partea introductivă, în cea descriptivă și în dispozitiv.

E dificil de presupus din care cauză în dosar lipsesc cele mai relevante probe, care demonstrează cu brio falsitatea tuturor declarațiilor, "mărturiilor", pretențiilor, proceselor verbale și "probelor" pe care e bazată sentința, dar faptul rămâne fapt.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Grobari Anatol și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că la materialele cauzei penale se regăsește cererea părții vătămate Natalia Burduja de încetare a examinării cauzei, reieșind din faptul că-și retrage plângerea înaintată față de inculpatul Grobari Anatol Boris și că careva pretenții de ordin material sau moral față

de acesta nu are.

Totodată, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art.276 alin.(1) Cod procedura penală RM, în cazul infracțiunii prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei.

Conform materialelor dosarului s-a stabilit că partea vătămată Natalia Burduja a depus plângere pe numele Șefului IP Buiucani, prin care a solicitat să se ia măsuri cu Grobari Anatol care la data de 01.10.2017, pentru faptul că a intrat în domiciliul ei situat în xxxxx, și a refuzat să-l părăsească, încălcând astfel dreptul părții vătămate Burduja Natalia la inviolabilitatea domiciliului (f.d.10).

De asemenea, instanța de apel a reținut solicitările părții vătămate Burduja Natalia, care a confirmat prin cererea sa, depusă la data de 06.02.2018, retragerea plângerii în privința lui Grobari Anatol, pe motiv că l-a iertat, iar careva pretenții de ordin moral sau materiale în privința ultimului nu are (f.d.103).

Astfel, constatările instanței privind prezența plângerii la materialele cauzei penale (f.d.10) este corectă și corespunde prevederilor art.263 alin.(1), (3), (7) Cod procedura penală, însă, această cerere a fost retrasă, iar instanța de fond legal a încetat procesul penal în privința inculpatului Grobari Anatol, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin. (1) Cod penal, or, potrivit prevederilor art.275 pct.6) Cod procedura penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care lipsește plângerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art.276, numai în baza plângerii acesteia sau plângerea prealabilă a fost retrasă.

Subsecvent, instanța de apel a respins alegațiile apelantului precum că, odată cu retragerea cererii de către sora Natalia Burduja, prima instanța nu a avut posibilitate să-și întemeieze sentința pe probele care ar fi fost cercetate în ședință de judecată, or, prima instanța corect a încetat procesul penal pornit în privința lui Grobari Anatol în baza art.179 alin. (1) Cod penal, deoarece partea vătămată Natalia Burduja este în drept să-și retragă plângerea, fiind emisă o sentință de încetare a procesului penal, cu atât mai mult că în instanța de fond inculpatul Grobari Anatol a fost de acord cu cererea de retragere a părții vătămate Natalia Burduja, fapt confirmat și de avocatul acestuia Pavel Cebotari.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul Grobari Anatol a atacat decizia cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță - prin care sa fie achitat.

În context, recursul este axat pe aceleași afirmații, care au fost invocate în apel, invocând următoare argumente.

Astfel recurentul a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel a ignorat probele pertinente, concludente, utile și veridice ce se conțineau în fișierele anexate la Cerere: "Videoclip0009" și "71001 MOI" (sunt

anexate la dosar pe discul "Alerus DVD+R"), acestea redând fidel întreaga stare de fapt cu privire la pretinsa violare a domiciliului - nu a fost nicio violare;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, îndeosebi asupra motivului privind statutul de membru al Bisericii creștine din xxxxx pe care eu îl avea încă din decembrie 2015, permanent frecventând această Biserică care își desfășura lucrările, permanent, în xxxxx - domiciliu care se pretinde că a fost violat prin participarea la adunarea bisericească din 01.10.2017, deși nu se pretinde la vreo violare a aceluiași domiciliu pentru aceleași adunări bisericești care le frecventa în mod similar în perioada decembrie 2015-septembrie 2017;

- hotărârea atacată nu poate cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiindcă s-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii, deoarece frecventarea unei biserici de către un membru al acesteia niciodată în lume n-a fost catalogată infracțiune;

- s-a aplicat pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale;

- instanța a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită;

- în cursul urmăririi penale și judecării cauzei, organul de urmărire penală nu și-a onorat obligația de a stabili cauzele și condițiile care au contribuit la săvârșirea pretinsei infracțiuni, astfel fiind ignorată cerința art.216 Cod de procedură penală.

5.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului ordinar declarat, prin care solicită să fie declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei. Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către inculpatul Grobari Anatol, se constată că acesta face referire la temeiurile de casare din art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse

recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, de altfel și a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Concomitent, în conținutul cererii de recurs recurentul consemnează doar circumstanțe factologice, pe care le descrie în detaliu, evidențiind că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probatoriu administrat pe caz, conținutul deciziei instanței de apel denotă caracterul formal al acesteia, interpretarea extensivă a legii și circumstanțelor cauzei penale, fără a ține cont că învinuirea adusă lui Grobari Anatol este una incorectă, neprobată, instanța de apel nu a dorit să ia în considerare motivele invocate în apărarea sa, nepronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat. Recursul declarat de inculpatul Grobari Anatol, în esență se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea achitării lui Grobari Anatol.

Colegiul penal lărgit ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în vedere că, potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Instanța de recurs nu se va expune cu privire la pretinsele erori de drept prevăzute de pct.6) și 10) din alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, întrucât semnalându-le, autorul cererii de recurs a eșuat să descrie esența acestora și relevanța lor pentru cauza dată.

În opinia Colegiului penal lărgit, instanța de apel, a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de respingere a apelului înaintat, motivând detaliat și clar soluția adoptată, evidențiind faptul că instanța de fond legal a încetat procesul penal în privința inculpatului Grobari Anatol, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit reține că, partea vătămată Natalia Burduja a depus plângere pe numele Șefului IP Buiucani, prin care solicită să se ia măsuri cu Grobari Anatol care la data de 01.10.2017, a intrat în domiciliul ei situat în xxxxx și a refuzat să-l părăsească, încălcându-i dreptul părții vătămate Burduja Natalia la inviolabilitatea domiciliului (f.d.10). Ulterior în cadrul ședinței de

judecată, partea vătămată Natalia Burduja a înaintat o cerere prin care a solicitat încetarea examinării cauzei, reieșind din faptul că-și retrage plângerea înaintată față de inculpatul Grobari Anatol și careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta nu are (f.d.103), inculpatul Grobari Anatol fiind de acord cu cererea dată, fapt confirmat și de avocatul acestuia Pavel Cebotari.

Conform art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Conform art.275 pct.6) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care lipsește plângerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art.276, numai în baza plângerii acesteia sau plângerea prealabilă a fost retrasă.

Potrivit art.276 alin.(1) Cod de procedură penală, urmărirea penală se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în articolele: 152 alin.(1), 153, 155, 157, 161, 173, 177, 179 alin.(1) și (2), 193, 194, 197 alin.(1), 198 alin.(1), 200, 202, 203, 204 alin.(1), 246¹, 274 din Codul penal, precum și al furtului avutului proprietarului săvârșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, constatările instanțelor de fond, privind încetarea procesul penal în privința inculpatului Grobari Anatol, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(1) Cod penal sunt corecte și întemeiate, iar careva temeiuri de intervenire în hotărârea atacată nu sunt.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în decizia Curții de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența justetea concluziilor formulate de instanțe.

În final, instanța de recurs consideră necesar de a interveni cu mențiunea că, potrivit statuărilor Curții Europene, aceasta a evidențiat, cu titlul de principiu, că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art.6§1 al Convenției (*cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această

cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art.6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski vs. Polonia din 02.11.2010*)

Pe cale de consecință, reieșind din raționamentele expuse supra, instanța de recurs va sintetiza argumentele ce stau la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, și anume acestea se exprimă în faptul că, odată ce cauza a fost examinată minuțios de către instanța de apel, iar critiquele înaintate de către recurent au primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, nu este necesară reluarea și repetarea acestora.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat, cu menținerea deciziei atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul Grobari Anatol, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2019, în cauză penală privindu-l pe **Grobari Anatol xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 22 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor